

Judikatūras krājums

Lieta T-522/20 RENV

Carpatair SA
pret
Eiropas Komisiju

Vispārējās tiesas (otrā palāta piecu tiesnešu sastāvā) 2026. gada 13. maija spriedums

Valsts atbalsts – Aviopārvadājumu nozare – Pasākumi, ko Rumānija īstenojusi par labu Timišoaras lidostai – Pasākumi, ko Timišoaras lidosta īstenojusi par labu *Wizz Air* un šo lidostu izmantojošām lidsabiedrībām – Lēmums, kura vienā daļā secināts, ka Timišoaras lidostai un to izmantojošām lidsabiedrībām nav piešķirts valsts atbalsts – Lidostas maksas – Atcelšanas prasība – *Locus standi* – Individuāls skārums – Būtiskas ietekmes uz konkurētspējas stāvokli neesība – Daļēja nepieņemamība – LESD 107. panta 1. punkts – Kļūda tiesību piemērošanā – Selektivitāte – Priekšrocība

1. *Tiesvedība – Pierādījumu iesniegšana – Termins – Novēlota pierādījumu iesniegšana – Nosacījumi*
(Vispārējās tiesas Reglamenta 85. panta 1. punkts)

(skat. 28. punktu)

2. *Atcelšanas prasība – Fiziskas vai juridiskas personas – Interese celt prasību – Radušās un pastāvošās intereses nepieciešamība – Novērtēšana prasības celšanas brīdī – Apstrīdēta akta atcelšana, kas varētu radīt priekšrocību prasītājam saistībā ar tās prasību dalībvalsts tiesā – Apstrīdēta akta atcelšana, kas varētu izraisīt formālās izmeklēšanas procedūras sākšanu citā lietā – Pieņemamība*
(LESD 263. pants)

(skat. 32.–39. punktu)

3. *Atcelšanas prasība – Fiziskas vai juridiskas personas – Jēdziens “reglamentējošs akts” LESD 263. panta ceturtās daļas izpratnē – Jebkurš vispārpiemērojams akts, izņemot leģislatīvus aktus – No divām daļām sastāvošs Komisijas lēmums – Pirmā daļa par lidostas maksu aprēķināšanas sistēmu, kas piemērojama ikvienai lidsabiedrībai, kura izmanto konkrētu lidostu – Vispārpiemērojams akts – Iekļaušana – Otrā daļa par vienošanās dokumentiem, kas piemērojami vienīgi līguma pusēm – Individuāli pasākumi – Izslēgšana*
(LESD 263. panta ceturtā daļa)

(skat. 41. punktu)

4. *Atcelšanas prasība – Fiziskas vai juridiskas personas – Tiesību akti, kas šīs personas skar tieši un individuāli – Individuāls skārums – Kritēriji – Komisijas lēmums, ar ko daži atbalsta pasākumi atzīti par saderīgiem ar iekšējo tirgu, bet citi pasākumi nav kvalificēti kā valsts atbalsts – Tāda uzņēmuma celta prasība, kurš ir konkurents atbalsta saņēmējam un ir piedalījies administratīvajā procesā – Konkurējošs uzņēmums, kurš nav pierādījis būtisku ietekmi uz tā stāvokli attiecīgajā tirgū – Nepieņemamība (LESD 263. panta ceturtnā daļa)*

(skat. 49.–57., 62.–73., 76.–79., 85.–89., 127.–129. punktu)

5. *Tiesvedība – Prasības pieteikums – Pienākums ievērot konkrētu formu – Kopsavilkums par izvirzītajiem pamatiem – Abstrakts formulējums – Savienības tiesas pienākums pārformulēt prasītāja izvirzītos pamatus un argumentus – Neesība – Nepieņemamība (Vispārējās tiesas Reglamenta 76. panta d) punkts)*

(skat. 91.–94. punktu)

6. *Tiesvedība – Jaunu pamatu izvirzīšana tiesvedības gaitā – Nosacījumi – Piemērošana tiesvedībā par lietu, kas nodota atpakaļ pēc apelācijas tiesvedības (Vispārējās tiesas Reglamenta 76. panta d) punkts, 84. panta 1. punkts, 193. panta 1. punkts un 194. pants)*

(skat. 95.–97. punktu)

7. *Atcelšanas prasība – Fiziskas vai juridiskas personas – Tiesību akti, kas šīs personas skar tieši un individuāli – Tiešs skārums – Kritēriji – Komisijas lēmums, kurā secināts par valsts atbalsta neesību – Ar atbalstu saņēmušo uzņēmumu konkurējoša uzņēmuma prasība – Konkurējoša uzņēmuma pierādījumi par to, ka tieši skartas tā tiesības neciest no izkropļotas konkurences – Pieņemamība (LESD 263. panta ceturtnā daļa)*

(skat. 130.–132. un 147. punktu)

8. *Valsts atbalsts – Jēdziens – Pasākuma selektivitāte – Pasākums, kas paredz lidostas maksu samazinājumus, kuri pieejami visām lidsabiedrībām, kas izmanto attiecīgo lidostu – Piemērošanas nosacījumi, kas ierobežo iespējas izmantot vienu no samazinājumiem, kuri paredzēti ļoti ierobežotam lidsabiedrību skaitam – Pasākums, ko var kvalificēt kā selektīvu – Pasākums ar legītimiem mērķiem – Ietekmes neesība (LESD 107. panta 1. punkts)*

(skat. 161.–167., 176., 179.–182. un 195.–197. punktu)

9. *Tiesvedība – Iestāšanās lietā – Iestāšanās raksts – Procesuāli noteikumi – Kopsavilkums par izvirzītajiem pamatiem – Vispārīga atsauce uz citiem iestāšanās rakstam pievienotiem dokumentiem – Nepieņemamība*
(Tiesas statūtu 21. pants; Vispārējās tiesas Reglamenta 76. panta d) punkts un 145. panta 2. punkta b) apakšpunkts)

(skat. 191.–193. punktu)

Rezumējums

Izskatot lietu, ko Tiesa nodevusi atpakaļ izskatīšanai Vispārējā tiesā, nupat minētā atceļ daļu no Eiropas Komisijas lēmuma¹ par to, ka pasākumi, kurus Timișoaras starptautiskā lidosta, ko apsaimnieko *Societatea Națională "Aeroportul Internațional Timișoara – Traian Vuia" SA* (AITTV), kurā 80 % no pamatkapitāla ir Rumānijas valsts turējumā, īstenojusi par labu *Wizz Air Hungary Légitársaság Zrt.* (turpmāk – *Wizz Air*), nav uzskatāmi par valsts atbalstu – ar tādu pamatojumu, ka Komisija ir izdarījusi tiesību kļūdu vērtējumā par 2010. gada Aeronavigācijas informācijas publikācijā (turpmāk – AIP) minēto lidostas maksu selektivitāti. Tādējādi tā precizē, pirmkārt, izvērtējumu par lidsabiedrības, kuras labad veikti šie pasākumi, konkurenta *locus standi* un, otrkārt, novērtējumu par to, vai šis valsts atbalsts ir selektīvs.

Komisija, saņēmusi sūdzību, ko bija iesniegusi *Carpatair SA*, kas ir viena no Rumānijas reģionālajām lidsabiedrībām (turpmāk – prasītāja), 2011. gadā sāka formālu izmeklēšanas procedūru, kuras priekšmets citastarp bija 2010. gada AIP un 2008. gadā noslēgtās AITTV un *Wizz Air* vienošanās, kurās izklāstīti vispārīgie noteikumi par *Wizz Air* izmantoto infrastruktūru un izmantotajiem lidostas pakalpojumiem (turpmāk – 2008. gada vienošanās). Divi no šiem vienošanās dokumentiem tika grozīti 2010. gadā, kad tika ieviestas jaunas atlaides, par kurām bija vienojušies šie divi uzņēmumi (turpmāk – 2010. gada grozījumi).

Komisija pieņēma apstrīdēto lēmumu, kurā tā citastarp atzina, ka nedz 2010. gada AIP minētās lidostas maksas, nedz 2008. un 2010. gada vienošanās dokumenti nav uzskatāmi par valsts atbalstu. Prasītāja šo lēmumu pārsūdzēja Vispārējā tiesā.

Ar 2023. gada 8. februāra spriedumu² Vispārējā tiesa prasību atzina par pieņemamu un apstrīdēto lēmumu atcēla, ciktāl tajā secināts, ka lidostas maksas, kas minētas 2010. gada AIP, kā arī 2008. un 2010. gada vienošanās nav uzskatāmas par valsts atbalstu. Gan Komisija, gan *Wizz Air*, gan AITTV šo spriedumu pārsūdzēja.

Tiesa ar 2025. gada 13. februāra spriedumu³ sākotnējo spriedumu kopumā atcēla – ar pamatojumu, kas saistīts ar pierādījumiem par prasītājas *locus standi*, – un nodeva lietu atpakaļ izskatīšanai Vispārējā tiesā.

¹ Komisijas Lēmums (ES) 2021/1428 (2020. gada 24. februāris) par valsts atbalstu SA. 31662 – C/2011 (ex NN/2011), ko Rumānija sniegusi Timișoaras starptautiskajai lidostai – *Wizz Air* (OV 2021, L 308, 1. lpp.; turpmāk – apstrīdētais lēmums).

² Spriedums, 2023. gada 8. februāris, *Carpatair*/Komisija (T-522/20, EU:T:2023:51; turpmāk – sākotnējais spriedums).

³ Spriedums, 2025. gada 13. februāris, Komisija u.c./*Carpatair* (no C-244/23 P līdz C-246/23 P, EU:C:2025:87; turpmāk – apelācijas instances spriedums).

Vispārējās tiesas vērtējums

Vispirms Vispārējā tiesa pārbauda, vai prasība ir pieņemama. Tā atgādina, ka apstrīdētais lēmums, pirmkārt, ir uzskatāms par individuālu aktu, jo tajā ir konstatēts, ka 2008. un 2010. gada vienošanās nav valsts atbalsts. Tātad, lai pierādītu savu *locus standi*, prasītājam bija jāpierāda, ka minētais lēmums to skar tieši un individuāli. Otrkārt, tas ir uzskatāms par normatīvu aktu, kas neietver īstenošanas pasākumus LESD 263. panta ceturtās daļas trešās teikuma daļas izpratnē, jo tajā ir atzīts, ka lidostas maksu sistēma, kas ieviesta ar 2010. gada AIP, nav valsts atbalsts. Tātad, lai pierādītu savu *locus standi*, būtu pietiekami, ja prasītāja pierādītu, ka to tieši skārusi lēmuma attiecīgā daļa.

Pirmkārt, attiecībā uz to, vai apstrīdētā lēmuma daļa par 2008. un 2010. gada vienošanās dokumentiem prasītāju skar individuāli, tā kā tā nav ieguvēja no minētajos vienošanās dokumentos paredzētajiem pasākumiem, tai ir jāpierāda, ka aplūkojamais atbalsts būtiski ietekmētu tās stāvokli tirgū. Tā kā prasītāja 2014. gadā izbeidza darbību lidostā, tā šajā ziņā nevar balstīties uz potenciālu konkurenci nākotnē, lai pierādītu šādu skārumu, bet ir jāpierāda, ka laikā, kad 2008. un 2010. gada vienošanās radīja sekas, tā faktiski konkurēja ar *Wizz Air*.

Vispārējā tiesa konstatē: tā kā šajā gadījumā prasītāja un *Wizz Air* nodrošināja lidojumus maršrutos, kas apkalpo vienas un tās pašas lidostas vai lidostas, kas atrodas mazāk nekā 100 km attālumā, potenciālie klienti varēja izvēlēties starp pakalpojumiem, kurus piedāvāja katra no tām, un līdz ar to šīs sabiedrības savstarpēji tieši konkurēja piecos maršrutos no šīm lidostām. Šajā ziņā apstāklis, ka prasītāja un *Wizz Air* izmantoja atšķirīgus komercdarbības modeļus un apstāklis, ka to lidmašīnu flotes atšķīrās tehnisko parametru ziņā un tas deva *Wizz Air* iespēju izmantot lielapjoma ekonomiju, neliedz konstatēt, ka šīs divas sabiedrības savstarpēji konkurē.

Tomēr prasītāja nav pierādījusi, ka tai – atšķirībā no pārējām lidsabiedrībām, kas darbojās lidostā, – būtu bijis īpašs statuss. Šajā ziņā tas, ka tā bija pakļauta *Wizz Air* konkurencei lielākā skaitā maršrutu nekā minētās lidsabiedrības, ka lidostas darbība bija orientēta uz prasītājas darbību un ka 90 % no lidostas apgrozījuma nodrošināja prasītāja, nav uzskatāms par pierādījumiem, kas būtu pietiekami, lai varētu atzīt, ka tai bija šāds īpašs statuss.

Turklāt, lai attaisnotu minēto īpašo statusu, prasītāja nav sniegusi pietiekamus pierādījumus par to, ka tās konkurētspēju būtiski ietekmēja konkurence, ko īstenoja *Wizz Air*, kura bija ieguvēja no 2008. un 2010. gada vienošanās dokumentiem. Proti, nav tā, ka *Wizz Air* darbība pati par sevi varētu izskaidrot prasītājas neto rentabilitātes kritumu šajā laikposmā. Turklāt prasītāja nav pierādījusi negūtu peļņu vai attīstību, kas būtu mazāk labvēlīga nekā attīstība, kāda būtu novērojama bez šiem vienošanās dokumentiem. Visbeidzot, tās rentabilitāti varētu būt ietekmējuši citi faktori.

Minēto iemeslu dēļ 2008. un 2010. gada vienošanos gadījumā nav tā, ka apstrīdētais lēmums prasītāju būtu skāris individuāli. Tātad atcelšanas prasība šajā ziņā ir nepieņemama, jo trūkst *locus standi*.

Otrkārt, attiecībā uz prasītājas tiešo skārumu 2010. gada AIP gadījumā Vispārējā tiesa konstatē, ka *Wizz Air* – tāpat kā pārējās lidsabiedrības – varēja izmantot 2010. gada AIP paredzētās atlaides un faktiski to arī darīja. Turklāt, tā kā apstrīdētais lēmums pilnīgi automātiski rada tiesiskās sekas, pamatojoties tikai un vienīgi uz Savienības tiesisko regulējumu, minētais lēmums, ciktāl tajā runa ir par 2010. gada AIP, prasītāju skar tieši, un prasītāja ir tiesīga apšaubīt apstrīdētā lēmuma pamatotību.

Attiecībā uz lietas būtību Vispārējā tiesa secina, ka Komisija ir izdarījusi tiesību kļūdu, atzīdama, ka ar 2010. gada AIP ieviestās lidostas maksas nav uzskatāmas par valsts atbalstu, bet nepārbaudīdama, vai samazinājumus, kas paredzēti lidmašīnām, kuru maksimālais pacelšanās svars pārsniedz 70 tonnas un ar kurām tiek pārvadāti vairāk nekā 10 000 pasažieru mēnesī, bija iespējams piemērot selektīvi.

Vispirms tā norāda: neatkarīgi no tā, ka mērķis, ko ir paredzēts sasniegt ar šiem samazinājumiem, proti, piesaistīt lielākas lidmašīnas, lai tādējādi palielinātu lidostas ieņēmumus, eventuāli būtu lēģitīms, tas pats par sevi nevar būt pietiekams, lai noraidītu tā selektivitāti.

Vispārējā tiesa arī konstatē, ka lidostas maksu sistēma, kā arī atlaides un atvieglojumi principā gan bija piemērojami ikvienai lidsabiedrībai, kas izmanto vai varētu izmantot lidostu. Tomēr abi AIP minētie kumulatīvie kritēriji bija formulēti tādējādi, ka to personu loks, kuras potenciāli iegūtu no aplūkojamajiem samazinājumiem, noteikti bija ierobežots.

Tātad apstāklis, ka ļoti ierobežots lidsabiedrību skaits varēja izmantot minētos samazinājumus, bija jāatzīst kā nenovēršamas sekas tam, ka šie samazinājumi bija speciāli formulēti tādējādi, lai tās varētu izmantot vienīgi šīs lidsabiedrības.

Minēto iemeslu dēļ Vispārējā tiesa apstrīdēto lēmumu atceļ, ciktāl ar to ir atzīts, ka 2010. gada AIP nav uzskatāma par valsts atbalstu, jo tā pēc būtības nav selektīva.